

ד"ר ח'י צמ'צור - ראש המכון ללימודי הגליל

עוד שנה עברה ואנו שמחים להיפגש בכנס שביל הסנהדרין - כנס בין תחומי המארגן על ידי המכון ללימודי הגליל.

השנה מתקיים הכנס בפעם הרביעית. בשנתיים האחרונות נאלצנו בגלל הנסיבות לקיים אותו ככנס מקוון, ואנו שמחים שזכינו שוב לחזור ולקיים כנס עם קהל.

שלוש שנים קובעות חזקה, ואנו מקווים שבכנס רביעי זה, אנו זוכים לממש את החזקה. כנס הצועד בעקבות חכמים על שביל הסנהדרין, מיזם המחבר בין אנשי הגליל היום עם אנשי הגליל של תקופות עבר.

אין ספק כי המיזם לא היה יוצא לפועל, ללא עבודתה המסורה של רשות העתיקות בענין. אנו שמחים, שהשנה החליטו אנשי רשות העתיקות לחבור אלינו, ולהצטרף כשותפים במושב הראשון אל הכנס השנתי העוסק בשביל הסנהדרין.

גם שותפים נוספים חברו אלינו לשם קיום הכנס וגם להם התודה על כך - המועצה האזורית גליל תחתון, שבתחומה עובר חלק נכבד מתוואי שביל הסנהדרין, בית המשנה - העוסק בחיבור המשנה אל ההוה. עמותת לב בגליל - העוסקת בפיתוח הגליל, ומקדמת מיזמים שונים ורבים ברחבי הגליל, ובית יגאל אלון - בו מוצגת תערוכת שביל הסנהדרין.

המכון ללימודי הגליל עוסק במשך השנה כולה בפעילות העוסקת בידעת הארץ, הרצאות, סמינרים, טיולים ועוד. ניתן למצוא פרטים על הפעילויות השונות באתר www.mlh-gsi.org או בטלפון 054-9938399

מושג ראשון

ארכיאולוגיה – רשות העתיקות

- ❖ חידושים בחקר לוביה/פונדק דלוי / ראפע אבו ריא - רשות העתיקות

- ❖ עדויות להכנות למרד בר כוכבא בגליל - מקרה מבחן במערכת המסתור בחוקוק / אורן זינגבוים, צביקי בדחי, אורי ברגר (רשות העתיקות), ינון שבטיאל (המכללה האקדמית צפת)

- ❖ חידושים ארכיאולוגים מהחפירות בחורבת אסער / ד"ר אמאני אבו חמיד - רשות העתיקות

חידושים בחקר לוביה / פונדק דלוי

ראפע אבו ריא

ההרצאה תתמקד בחפירת בדיקה שהתקיימה לאחרונה בראש הגבעה של יער לביא, לפניים מקום הכפר לוביא. כיום משמש המקום מרכז חינוכי של קק"ל. המקום חולש על צומת גולני היום ובעבר על צומת מרכזי של דרב אל חווארנה.

השם לוביא משמר את השם העברי "לביא" - עיירה יהודית מהתקופה הרומית והביזאנטית הנזכרת במשנה ובתלמוד. העיירה הייתה באמצע הדרך בין ציפורי וטבריה ולכן היה במקום פונדק דרכים המכונה בתלמוד "פונדק דלוי". המקום נזכר גם במאה ה-12 במסע המלחמה של הצלבנים לכיוון טבריה, שהסתיים בתבוסה מידי האיובים של סאלח א-דין ליד קרני חיטין. עקב השעה המאוחרת ביום הראשון של המסע, עצרו הצלבנים לחניית לילה בין כפר לוביא לכפר מסכנה שהחורבה שלו נמצאת בסמוך.

בעבר בוצעו באזור לוביא שתי חפירות על ידי ירדנה אלכסנדר, אך בראש הגבעה טרם נערכו חפירות. במהלך ההרצאה נציג את התגליות מהחפירות שנערכו באתר ביוני 2022, הכוללים בין היתר שרידי מבנים ומתקנים שונים מהתקופות ההלניסטית והרומית הקדומה.

צדויות להכנות למרד בר כוכבא בלילי - מקרה מבחן במערכת המסתור בחוקוק

אורן זינגבוים,

בשיתוף צביקי בדחי, ואורי ברגר רשות העתיקות, פרופ' ינון
שבתאיאל, המכללה האקדמית צפת

במהלך 20 השנים האחרונות תיעד וחקר פרופ' שבטיאל מעל
40 מערכות מסתור. תגליות המחקר האחרונות מלמדות כי
מערכות המסתור הוכנו בגליל למרד הגדול, ואולי גם למרד
בר כוכבא. לכל מערכות המסתור מאפיינים דומים לאלה של
שהתגלו ביהודה. קרוב ל- 50 מתחמי מסתור בגליל
מתוארכים על ידי הממצאים שלהם למרד הגדול. כ- 20
מתחמי מסתור שנחפרו מדעית בגליל הניבו כלי חרס מהמאה
השנייה לספירה, למשל באיבלין, חורבת רומה וענות שועים.
וזאת למרות שעדיין אין ראיות ממשיות להשתתפות הגליל
במרד בר כוכבא!.

בנובמבר 2019 החלה רשות העתיקות בחפירת מערכת
המסתור הצפונית באתר חוקוק. החפירה כללה את פני
השטח וכן את המחקר התת-קרקעי. בחפירה השתתפו
סטודנטים ממגמות לימודי ארץ ישראל וחברי קהילות
סמוכות. המתחם התת-קרקעי נחפר על ידי עובדי רשות
העתיקות והיילים מיחידת סמו"ר של חיל ההנדסה הקרבית
וכן מתנדבי המלח"מ. בהרצאה נציג ממצאים מחפירת
מערכת המסתור ואת הקשרם להכנות למרד בר כוכבא או
לכל הפחות לשימוש במערכת באמצע המאה הב' לסה"נ

חידושים ארכיאולוגיים מהפכיות בחורבת אסעד

ד"ר אמאני אבו חמיד

בין החודשים יולי 2021 ועד יולי 2022 נערכו חפירות בדיקה והצלה עבור פרויקט "המוביל ההפוך" שנועד להזרים מים מהים התיכון לכינרת. החפירה במימון חברת מקורות ומטעם רשות העתיקות נוהלה על ידי אמאני אבו חמיד. האתר של חורבת אסעד ממוקם בראש גבעה בזלתית ובשלוחה נמוכה יותר מסלע גיר צפונית-מזרחית לחורבת עמודים ודרומית-מערבית לנחל ארבל.

האתר מעולם לא נחפר אך נסקר בעבר על ידי עוזי לבנר כחלק מעבודת המחקר שלו על ההיסטוריה היישובית בגליל המזרחי. סקר נוסף נערך באתר על ידי רועי עסיס מטעם רשות העתיקות, במסגרת הפרויקט הנוכחי.

החפירה נחלקה לשני שלבים, בשלב הראשון נחפרו שרידים בגבעה הבזלתית גבוהה שכונתה "אסעד א". בה נחשפו שרידי ישוב כפרי מתקופת הברזל 1 וברזל 2 (מאות י"ב עד מאה ט' לפסה"נ), אחוזה חקלאית מהתקופה ההלניסטית-חשמונאית (מאה ב' עד מחצית ראשונה של המאה הא' לפסה"נ). מבנה האחוזה השתמר בצורה טובה מאוד והוא בנוי בצורה מלבנית מחדרים המקיפים חצר מרכזית. מעל רצפות המבנה נתגלו באתרם קנקני אגירה וכלים חקלאיים מברזל ועשרות

בשלב השני נחפרו שרידים בשלוחה הגירית הנמוכה יותר שכונתה "אסעד ב". בה נתגלו שרידי שלושה שכבות של

ישוב מהתקופה הרומית שראשיתו במחצית השניה של המאה הא' לפסה"נ וסופו במחצית הראשונה של המאה הד' לסה"נ. מהשכבה הקדומה נחשפו שרידי מחצבה ומתקנים חקלאיים שמעליה נבנו שרידי השכבה העיקרית שממנה השתמרה סמטה שהפרידה בין שני מבנים של בתי חווה. המבנים בנויים מאבני גזית גדולות, חלק מהאבני הגזית היו עם סיתות שוליים האופייני לבניית הורדוס שהיו בשימוש משני ומקורם כנראה ממבנים מפוארים שפורקו. לשכבה זו, משויך בנייתם של שתי מקוואות טהרה, בור מים ומרתף החצובים בסלע. בשכבה המאוחרת יותר המקוואות יוצאו משימוש המקורי או בוטלו על ידי סתימה ובניית ריצופים ומתקנים חקלאיים מעליהם.

אושב שני

לאורק השביל - אפאש בין ארכיאולאזיה לאקורות

- ❖ להחזיק אצבעות - סימנים למלחמה - פרשנות
אחרת לפסיפס ציפורי / ד"ר ערן מאיר - מכון שמיר
למחקר
- ❖ "כבש וכבס בפסיפס צפורי" / שבתאי שירן - מורה
דרך, חוקר עצמאי
- ❖ האם מצאנו את ביתו של רבי יהודה הנשיא בבית
שערים ? / ד"ר חגי עמיצור - המכון ללימודי הגליל

להחזיק אצבעות - סימנים לאחמה - פרשנות אחרת לפסיפס ציפורי

ד"ר ערן מאיר - מכון שמיר למחקר

סצינת העקידה בפסיפס בית הכנסת של ציפורי היא המורכבת ביותר מבין תיאורים דומים באתרים יהודיים ונוצריים. למעשה, תמונת העקידה עצמה כמעט ולא השתמרה. החלק השמור ביותר הוא זה בו נראות 2 דמויות ולצידן החמור. חופרי בית הכנסת הציעו כי אלו אליעזר וישמעאל, שהתלוו אל אברהם ויצחק בדרכם. פרט זה אינו מוזכר בפשט המקרא אלא מבוסס על המדרש. אין זה הפרט היחיד המתפרש באופן מדרשי.

די ברור כי את ציורי סיפורי המקרא בבתי הכנסת אי אפשר להבין ללא רובד פרשנות המדרש. לעיתים הדברים ברורים, למשל סצינת מעמד הכרמל בציורי בית הכנסת של דורא-ארופוס, ולעיתים רמוזים, כמו בצמד הנעליים בתמונת העקידה בציפורי, רמז לחליצת נעליים בעת הכניסה למקום קדוש.

אחת משתי הדמויות בציפורי אוחות חנית ומניפה את ידה תוך הושטת שתי אצבעות. יש המפרשים תנועה זו כמחווה של שלום.

בהרצאתי אבקש להציע כי ההיפך הוא הנכון ומדובר דווקא במחווה עויינת. אבקש להשוות לפסיפס הפילים מחוקק ולהישען על רמוזים במדרש.

כבש וכבס בפסיפס צפארי

שבתאי שירן - מורה דרך, חוקר עצמאי

בפסיפס המפואר בבית הכנסת העתיק בצפארי מופיעים בשתי רצועות שונות ציורים של כבש ולידם שני ציטוטים. ברצועה אחת כתוב "את הכבס אחד" (כבש בסמך) וברצועה השניה נכתב "ואת הכבש השני".

שני הציטוטים נלקחו מפסוק אחד " את הכבש אחד תעשה בבקר ואת הכבש השני תעשה בין הערבים" במדבר כה, ד.

מדוע נרשמה המילה כבש פעם בסמך ופעם בשין, האם יש הבחנה בין סין לסמך? טעות אומן, נוסח שונה של המקור או אולי מסר מכוון ?

מדוע בכלל מצא האומן לנכון לצטט את הפסוק ?, מדוע ליד חלק מהציורים העוסקים בקרבנות כמו סולת חצוצרות ושמן נרשם באור לציור, לעומת זאת לאחרים כמו השור, הבכורים ולחם הפנים לא נרשמו ביאורים? מה בקש האומן להדגיש?

ראיה רחבה יותר של אמנות התקופה כחלק מ"ארון הספרים היהודי" של אותה תקופה הכולל מקורות מספרות חז"ל, המשנה, הגמרא והמדרש ואף תורת הסוד עשוי לתת תשובה לשאלות אלו ולהסביר את החשיבות שיחסו חז"ל לקרבן התמיד וכן את פרשנות חז"ל להבחנה בין סין לסמך

האט מצאנו את ביתו של רבי יהודה הנשיא בבית שערים ?

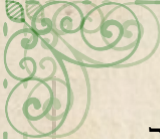
ד"ר חגי עמיצור - המכון ללימודי הגליל

בעונת החפירה הרביעית בבית שערים, בשנת 1940, במסגרת הרחבת שטח החפירה של בית הכנסת לכוון צפון - מערב, נחפר המבנה שסומן כמבנה ב, קומת המרתף של מבנה גדול. האגפים האחרים של אותו מבנה מצפון-מערב לבית-הכנסת, היו בקומת-הקרקע של הבניין, והם נחשפו מאוחר יותר ונרשמו על ידי החופרים כמבנים ג, ד-ה.

כבר טפר הציע כי מדובר במבנה אחד בעל אגפים שונים. תיאור שרידי הבנייה של קומת-המרתף ושל קומת-הקרקע והקירות המשותפים, פורסם על-ידי החופרים כדו"ח ראשוני. שרידי בנייה אלה נראים היטב בשטח, וניתן לשחזר בעזרתם, ולפי הדוחות והתרשים שהכינו החופרים, את סדר האגפים של בניינים ב-ה. שיחזור האגפים השונים מצביע על אגפים בבית-מגורי אמידים. תיארוך הקמת המבנה למאה השניה לספירה, הביא להצעה כי מדובר באדם אמיד מאד שגר בבית שערים במאה השני ותחילת המאה השלישית לספירה.

כבר בעבר הוצע לזהות מבנה זה עם ביתו של רבי יהודה הנשיא על ידי יגאל ויותם טפר.

בהרצאה נחזק הצעה זו, נתמוך אותה במקורות נוספים המתארים את רבי יהודה הנשיא וריאליה של חיי היום יום שלו. נצביע על ההתאמה בין המקורות השונים בספרות חז"ל ובין הממצא הארכיאולוגי דבר שמביא לחיזוק הצעה כי כנראה מצאנו את ביתו של רבי יהודה הנשיא בעת שהוא גר בבית שערים.

אם אכן מדובר בביתו של רבי יהודה הנשיא , יש בכך קשר
נוסף למורשת ולחשיבות שביל הסנהדרין, כגורם מחבר בין
המטיילים בגליל היום , לבין מורשת העבר של תקופת
המשנה והתלמוד .

נושא הפייה

לאורק השפיה - ספרות חז"ל, ריאליה וחיי יומ

- ❖ תיאור הנוף הגלילי - מציאות או דמיון? / דולי עירון - מורת דרך וחוקרת עצמאית
- ❖ היכן מוצאים חכמים את משמעותן של מילים אבודות? / ד"ר סיגלית אור - מכון הרטמן
- ❖ אידיאל סמכות הפסיקה של הסנהדרין / פרופ' זאב ספראי - אוניברסיטת בר אילן

תיאור הנוף הגלילי - מציאות או דמיון ?

דולי עירון - מורת דרך וחוקרת עצמאית

תיאור הנוף הגלילי בטקסטים התלמודיים השונים פתחו מעין 'חלון לנוף' המנקז אליו את פרטי המכלול הנופי.

גאוגרפית המצוות היא אמנם במרכזה של 'מפת הניווט החז"לית' כפי שקראתי לה , אך האם חכמינו היו גם נופולוגים וגאוגרפים שהתייחסו למרחב הגאוגרפי וראו את פרטי הנוף השונים , או שמא תיאורי הנוף גלשו אל תוך התקנות השונות כבדרך אגב?

האם חז"ל עשו שימוש בנוף כקרדום לחפור בו , או רק גאוגרפית המצוות היא במרכזה של מפת חז"ל?

האם הנוף עולה כבדרך אגב, כריאליה או כדימיון?

והאם האמירה העיקר הולך אחר הנוף קשורה לסיפור ?

כמורת דרך וחוקרת הגליל שמתי זרקור או מעין אלומת אור על השבילים השונים בגליל ועם תיאורי הנוף של חז"ל והגעתי לתובנות השונות.

היכן מוצאים חכמים את ממצותן *de* מילים אמרות?

ד"ר סגלית אור - מכון שלום הרטמן

למרות שעיסוקם של התנאים ואמוראים דורש מהם לדעת עברית על בוריה, אנו מוצאים בספרות חז"ל כמה סיפורים על חכמים שאינם יודעים את משמען של מילים עבריות. המצוקה הנובעת מכך נפתרת באמצעים שונים - מיציאה אקטיבית אל העולם כדי לתור אחר פירושן של המילים האבודות, דרך גילוי אגבי של הפירושים בפי אנשים ונשים בסובבים את עולמו של בית המדרש, ועד התיעצויות פנימיות.

בהרצאה נקרא כמה מסיפורים אלה ונבדוק: כיצד מגיבים חכמים לחסרונם המילוני? מיהם המספקים את הפירושים החסרים? כיצד מצטיירת דמותם של החכמים בצמתים אלה? והאם ניתן להציע הבדלים עקרוניים בין גישת הספרות הארץ-ישראלית לספרות הבבלית בנקודה זו?

וכיצד קשור הנושא לשביל הסנהדרין? רבות מן המילים העלומות מוצאות את פירושן מפי אמתו של רבי יהודה הנשיא, מצפורי שעל השביל.

אידיאל הפסיקה de הסנהדרין

פרופ' זאב ספראי - אוניברסיטת בר אילן

חכמים עסקו רבות בתיאור אוטופי של הסנהדרין, כאשר הסנהדרין של ימיהם נתפשה לכל היותר כצל של המוסד האמיתי שיכון בעתיד. בציבור מקובל שלסנהדרין עוצמת פסיקה מוחלטת והציבור כולו חייב להישמע להוראותיהם. דוגמא לכך הוא דין זקן ממרא שאם איננו מציינת ומוותר על האוטונומיה העצמית שלו, חייב מיתה. תפישה זו מוקרנת עד היום בחלקים של החברה הדתית, אלא שבה תופש את מקום הסנהדרין הרב האישי שכל אחד בוחר לו בצורה אוטונומית.

בפועל דין זקן ממרא לא הופעל מעולם, המקסימום שנעשה במקרים ההיסטוריים (הרבים למדי) היה נידוי 'רך למדי', או סנקציה משמעתית קלה אחרת בתוך בית המדרש התנאי, וכמעט אך ורק בדור יבנה (90-132 לספירה) אבל דין זקן ממרא משקף אידיאל ברור (אוטופיה) של עוצמה ומנהיגות.

במסגרת ההרצאה נראה שזו לא הייתה התפישה היחידה, בפועל היו שחלקו על כך, וכמו רוב המחלוקות גם זו לא הוכרעה, ואפילו לו הובע הרצון להכריע בה.

מושב רביצי
לאורק השיף בתקופות השונות

❖ קבוצות הרועים בשייח אברק / יעקב שורר – חוקר עצמאי

❖ תבנית נוף סביבתו: בית הכנסת של חסידי קרלין והרובע היהודי בטבריה בעת החדשה / ד"ר ראובן גפני – מכללת כנרת

❖ מנהיגות יהודית בצפון הארץ בסוף המאה ה-19 - החכם באשי מכלוף אלדאודי / ד"ר ישראל בן דור - חוקר עצמאי

❖ צה"ל, חינוך ומורשת / תא"ל אופיר ליוויס – קצין חינוך ראשי

קבוצות הרוצים פשיח אברק

יעקב שורר - חוקר עצמאי

ארגון "השומר" הוקם ב-1909 בכפר תבור וחבריו עסקו בעבודת האדמה ובשמירה על הנפש והרכוש במושבות. הם גם הקימו את מושב תל עדשים (1913) וקיבוץ כפר גלעדי (1916).

ב-1915 שלושה מחברי "השומר" (אריה אברמסון, גרשון פליישר ודוד צלביץ) יסדו את ארגון "הרועה", כדי לעסוק בעבודת הצאן ולשלב בשמירה. הם יצאו ללמוד את גידול הצאן אצל הברווים בוואדי ערה והצטרפו לקיבוץ. בגלל חילוקי דעות וסכסוך עם חברי כפר גלעדי הם עברו בתחילת שנות ה-20 לכמה מקומות בגליל התחתון ולבסוף התמקמו בגבעות שיח אברק.

העבודה המפרכת ותנאי החיים הקשים, לצד חוסר המימון מהמוסדות, גרמו לעזיבת רוב חברי הקבוצה. גרשון פליישר, שנותר כאן לבד עם משפחתו, שמע לעצת שכנו אלכסנדר זייד והזמין לעזרתו את חבורת "חבר'ה טראסק" מתל אביב הקטנה. הללו, צעירים פוחזים ועליזים, חלמו להקים כאן יישוב של רועים. לצד עבודת המרעה הם חיברו שירים (טקסטים ומנגינות) שמוכרים בכינוי "שירי הרועים". השירים הראשונים נכתבו בידי אלכסנדר פן ומשה זמירי. כעבור שנתיים הם חזרו לתל אביב, אך שיריהם היו לנכסי צאן ברזל של התרבות הארץ ישראלית. גם משפחת פליישר עזבה והתיישבה בבאר טוביה.

ב-1933 הוקמה כאן "אגודת השומרים" ובמסגרתה חידש אריה אברמסון את ענף הצאן, אך גם זה לא צלח למרות מאמציו.

ב1935 קרא אלכסנדר זייד לחברי תנועת "הנוער העובד" לעלות ולהתיישב לידו, כדי למנוע השתלטות הבדווים על הקרקעות. הנערים נענו מיד והקימו את "קבוצת הרועים של הנוער העובד בשייח אברק" ליד ביתו של זייד.

בקיץ 1938 בנו את קיבוץ אלונים כישוב "חומה ומגדל" על אדמות קוסקוס - טבעון, סמוך מאד לשייח אברק.

בהרצאה נעסוק בתולדות קבוצות הרועים שעלו לשייח אברק.

תקנית נורף סביבתו: בית הכנסת de חסידי קרלין והרואצ היהודי בטבריה בצאת החדשה

ד"ר ראובן גפני - מכללת כנרת

לא הרבה נותר כיום מהרובע היהודי העתיק של טבריה, וממראהו במאות השנים האחרונות. השינויים ההדרגתיים בפריסתו הגיאוגרפית של היישוב היהודי בטבריה, מראשית המאה העשרים ואילך, ועוד יותר מכך הריסתה היזומה של מרבית העיר העתיקה בשנות החמישים - הותירו רק מבנים מועטים ברובע על מכונם, ואף אלו מנותקים כיום כמעט לחלוטין מריכוזי האוכלוסייה בעיר.

אחד המבנים ששרד למרות זאת על מקומו במרחב זה - והמשקף היטב רבות מן ההתרחשויות שהתחוללו בעיר במאתיים השנים האחרונות - הוא בית הכנסת של חסידי קרלין בעיר העתיקה, המשמש מזה למעלה ממאתיים שנה כבית מקומי לתפילה ולתורה. בית כנסת זה - שראשית בנייתו מיוחסת בידי רבים לרבי מנחם מנדל מויטבסק ולראשוני החסידים בעיר, כבר בשנת 1786, משקף הן את קורותיה המקומיות של עלייה זו עצמה, ואת ניסיונות היאחזותה בעיר; הן את המכות שספג הרובע היהודי כולו - ובתוכו בתי הכנסת - בשל רעש האדמה והמלחמות שהתחוללו בצפון הארץ בשנות השלושים של המאה ה-19; והן את כניסתן לעיר של קהילות יהודיות חדשות - בהן קהילת חסידי קרלין - ואת ההשפעה שהייתה להן על נופה ועל הרכבה של האוכלוסייה המקומית, החל במחצית השנייה של המאה ה-19.

החכם באשי מכלוף אלדאודי, מנהיגות יהודית בצפון הארץ בסוף המאה ה-19

ד"ר ישראל בן דור - חוקר עצמאי

הרב מכלוף אלדאודי (1825-1909) כיהן בתפקיד חכם באשי בעכו ובחיפה בשנים 1889-1909. במסגרת תפקידו כחכם באשי, נושא תפקיד רשמי מטעם השלטון העות'מאני, פעל בתנאים קשים ומאתגרים למען הקהילות בעכו, בצפת, בחיפה ובטבריה. הוא הצליח לפעול למען הקהילות מול גורמי השלטון והאוכלוסייה המוסלמית וחילץ יהודים שנקלעו למצוקה. הצלחתו נבעה בין היתר מהכריזמה שבה ניחן, מכישרונותיו ומההון התרבותי: ייחוסו למשפחה מצאצאי מגורשי ספרד שהיא עצמה מיוחסת לדוד המלך. אלדאודי היה רגיש לצדק חברתי, מחובר לאחדות הגורל של העם היהודי וקשוב להשלכות המודרניזציה שהתחוללה בזמנו.

במסגרת ההרצאה יודגשו במיוחד עניינים בהם סייע לקהילה היהודית בטבריה, כפי שהם משתקפים מאוסף המסמכים של המשפחה ומהזיכרונות שכתב בנו, סלים (שלום) אלדאודי, תחת הכותרת "התועה בסבך החיים", שלא פורסמו עדיין. בעכו ישב הפאשה, ראש סנג'אק (מחוז) עכו, אליו היו כפופות הערים חיפה, נצרת, צפת וטבריה. קרבתו אל הפאשה הייתה קריטית, כי רק הפאשה היה יכול לפקוד על המושלים ברמות הנמוכות יותר. כך, במקרה שבו נרצח בשגגה מוסלמי על ידי אישה יהודייה בטבריה, עמדה הקהילה היהודית בעיר בסכנה של פרעות. מכלוף קיבל טלגרמה מהחכם באשי בטבריה, הרב יוסף דוד אבולעפיה, פנה לפאשה והפאשה שלח רץ שהורה למושל טבריה להציב כוח צבא שישמור על היהודים. בהשתדלותו של החכם באשי גם ניצלו בני הזוג המעורבים

מנקמת הדם. כמו כן טיפל בעניינים שוטפים אחרים, כגון מס שהוטל על ייצור יין לקידוש, הצורך לחלץ שני יהודים שנאסרו עקב איסור עלייה לארץ, ובעיה שהתעוררה עם שוחט שאינו מבצע מלאכתו כנדרש.

המשתתפים בכנס (לפי סדר א - ב)

אבו חמיד אמאני ד"ר - רשות העתיקות

אבו ריא ראפע - רשות העתיקות

אור סיגלית ד"ר - מכון הרטמן

בן דור ישראל ד"ר - חוקר עצמאי

גפני ראובן ד"ר - מכללת כנרת

זינגבוים אורן - רשות העתיקות

ליוויס אופיר תא"ל - קצין חינוך ראשי

מאיר ערן ד"ר - מכון שמיר למחקר

ספראי זאב פרופ' - אוניברסיטת בר אילן

עירון דולי - מורת דרך וחוקרת עצמאית

עמיצור חגי ד"ר - המכון ללימודי הגליל

שורר יעקב - חוקר עצמאי

שירן שבתאי - מורה דרך, חוקר עצמאי